

3 DOORSTROOMFINALITEIT

Info over de vakfiche

Geldig van 1 september 2025 tot en met 31 december 2025. Je gebruikt deze vakfiche voor deze studierichtingen in de **3^e graad doorstroomfinaliteit**:

- Humane wetenschappen
- Latijn-wiskunde-wetenschappen
- Wiskunde-wetenschappen
- Economie-wiskunde

De punten die je voor dit vak behaalt, zijn geldig voor alle studierichtingen uit deze lijst.

Waarom leer je dit vak?

Je leert een taal omdat je ze wil gebruiken. Zeker omdat Frans een officiële taal is in België, maar ook omdat je in een maatschappij leeft waarin je regelmatig mensen uit andere landen en culturen ontmoet. Als jongere, student en later op je werkplek of privé zal je wel eens een Franse tekst moeten lezen of beluisteren. Hoe beter je het Frans beheerst, hoe vlotter de communicatie zal verlopen. Tegelijk leer je de cultuur van je Franstalige gesprekspartner beter kennen en begrijpen.

Hoe gebruik je deze vakfiche?

Een vakfiche bevat alle informatie die je nodig hebt om te studeren en om je examen met succes af te leggen. We geven je dus niet alleen de leerstof, maar ook uitleg over hoe het examen verloopt, wat je moet meebrengen, hoe we je examen beoordelen en welk cursusmateriaal je kan gebruiken om je voor te bereiden.

In de hoofdstukken *Wat moet je leren?* en *Wat moet je kunnen?* gebruiken we altijd dezelfde symbolen, zodat duidelijk is voor jou wat je moet kennen en kunnen op het examen.

Leerdoel

Bij elk hoofdstuk krijg je eerst een korte beschrijving van het leerdoel: een algemene omschrijving van de competenties die je moet verwerven.

Dit moet je kennen

Dit is een opsomming van alle begrippen en concepten die je tijdens je voorbereiding moet leren. Je moet deze ondersteunende kennis gebruiken in de opdrachten van het examen en zo bewijzen dat je de competenties echt onder de knie hebt.

Dit moet je kunnen

Hier vind je wat meer in detail terug wat je moet kunnen aan de hand van de leerstof die je gestudeerd hebt. Je bereidt je voor op het examen vanuit concrete problemen en situaties.

Extra info

Soms geven we extra info of verwijzen we naar een vorig hoofdstuk.

Wat moet je leren?

Voor jouw richting is het ERK-niveau B1+ van toepassing. Het ERK (Europees Referentiekader) is een instrument om het niveau waarop je een taal beheerst te beschrijven.

De leermiddelen die je verder in deze vakfiche vindt, focussen dan ook op dat niveau. Let op: je score op ERK-zelftests helpt je je kennis in te schatten, maar biedt geen garantie op slagen voor de Examencommissie. De verwijzing naar het ERK is slechts richtinggevend: je zal ook teksten krijgen die iets uitdagender zijn.

Wil je meer weten over het Europees referentiekader voor talen (ERK)? Je vindt meer info in de publicatie Taalprofielen 2015: <https://www.slo.nl/@4301/taalprofielen-2015/>.

Woordenschat

We verwachten dat je frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en uitdrukkingen kent om een gesproken of geschreven tekst over diverse thema's uit het dagelijkse leven, de samenleving en het schoolleven vlot te kunnen begrijpen. Woordenschat leren is dus nooit een doel op zich.

Deze thema's kunnen op het examen aan bod komen:

- Dagelijks leven en sociaal leven
- Economie en consumptie
- Eten en drinken
- Gezondheid en psychologie
- Kunst, cultuur en geschiedenis
- Literatuur
- Milieu en duurzaamheid

- Natuur en dieren
- Opleiding, school- en beroepsleven
- Politiek en maatschappij
- Reizen en landen
- Sport en vrije tijd
- Taal en taalbeschouwing
- Transport en verkeer
- Wetenschap, informatica en technologie
- Wonen

Je mag tijdens het examen een online woordenboek gebruiken, maar je hebt niet de tijd om elk woord op te zoeken. Zorg er dus voor dat je over voldoende woordenschat beschikt. Hoe rijker je woordenschat, hoe vlotter de informatieverwerking en communicatie zal verlopen. De handboeken, websites en apps die we opsommen op het einde van de vakfiche geven je een goed beeld van de woordenschat die je moet beheersen.

Grammatica

Je moet inzicht in taal hebben en de grammatica voldoende beheersen om teksten vlot te begrijpen.

We illustreren dat met een aantal voorbeelden:

- In krantenartikels zie je vaak passieve zinnen omdat de handelende persoon onbekend of onbelangrijk is.
- Je weet dat een *conditionnel passé* gebruikt wordt om spijt uit te drukken over iets in het verleden (*j'aurais dû ...*, *tu aurais pu ...*).

Deze grammaticale begrippen moet je beheersen:

Woordsoorten

Zelfstandige naamwoorden
(*substantifs*)

Mannelijk/vrouwelijk, enkelvoud /meervoud
(*masculin/féminin, singulier/pluriel*)

'*Déterminants*'

Bepaald lidwoord (*article défini*, bijv. *le, la*)
Onbepaald lidwoord (*article indéfini*, bijv. *un, une*)
Samengetrokken lidwoord (*article contracté*, bijv. *au, du*)

	Deelaanduidend lidwoord (<i>article partitif</i>, bijv. <i>de la, des</i>) 'de' na hoeveelheid, ontkenning en voor bijvoeglijk naamwoord in het meervoud Aanwijzend voornaamwoord (<i>adjectif démonstratif</i>, bijv. <i>ce, cette</i>) Bezittelijk voornaamwoord (<i>adjectif possessif</i>, bijv. <i>mon, ma</i>) Vragend voornaamwoord (<i>adjectif interrogatif</i>: <i>quel</i>) Onbepaald voornaamwoord (<i>adjectif indéfini</i>, bijv. <i>quelques</i>)
Voornaamwoorden (<i>pronoms</i>)	Persoonlijk voornaamwoord (<i>pronom personnel : sujet, COD, COI, tonique, y, en</i>) Plaats van persoonlijk voornaamwoord en van de meest frequente combinaties (<i>le/la/les + lui/leur + y + en</i>) Aanwijzend voornaamwoord (<i>pronom démonstratif</i>, bijv. <i>celui, celle</i>) Bezittelijk voornaamwoord (<i>pronom possessif</i>, bijv. <i>le mien, la mienne</i>) Vragend voornaamwoord (<i>pronom interrogatif</i>, bijv. <i>qui, quoi</i>) Betrekkelijk voornaamwoord (<i>pronom relatif</i>: <i>qui, que, dont, où</i>) Wederkerend voornaamwoord (<i>pronom réfléchi</i>, bijv. <i>me, se</i>) Onbepaald voornaamwoord (<i>pronom indéfini</i>, bijv. <i>chacun, personne</i>)
Hoofd- en rangtelwoorden (<i>nombres ordinaux et cardinaux</i>)	Bijv. 15, 80, 100, <i>troisième, dernier</i>
Bijvoeglijke naamwoorden (<i>adjectifs qualificatifs</i>)	Mannelijk/vrouwelijk, enkelvoud /meervoud (<i>masculin/féminin, singulier/pluriel</i>) Plaats van het bijvoeglijk naamwoord Vergrotende en overtreffende trap (<i>comparatif/superlatif</i>)
Werkwoorden (<i>verbes</i>)	Regelmatige en frequente onregelmatige werkwoorden (<i>verbes réguliers et irréguliers</i>) Wederkerende werkwoorden (<i>verbes pronominaux</i>) Onpersoonlijke werkwoorden (<i>verbes impersonnels</i>) Onderscheid tussen wijzen (<i>modes</i>) en tijden (<i>temps</i>) Tijden en wijzen: <i>indicatif présent, passé récent, passé composé, imparfait, plus-que-parfait, futur proche, futur simple / impératif présent / subjonctif présent / conditionnel présent, conditionnel passé / participe présent / gérondif</i>
Frequente <i>semi-auxiliaires</i>	<i>aller, venir, savoir, vouloir, faire, devoir, pouvoir</i>
Voorzetsels (<i>prépositions</i>) en voorzetselgroepen	Bijv. <i>en, lors de, vu que</i>
Bijwoorden (<i>adverbes</i>)	Bijv. <i>quelquefois, néanmoins</i> Bijwoorden op <i>-ment</i>

Voegwoorden
(*conjonctions*)

Nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden
Bijv. *à moins que, pour que, malgré que, or*

Zinsbouw

Soorten zinnen

Mededelende zin (*phrase déclarative*)
Vragende zin (*phrase interrogative*)
Bevelende zin (*phrase impérative*)
Uitroepende zin (*phrase exclamative*)
Ontkennende zin (*phrase négative*)
Bevestigende zin (*phrase affirmative*)

Enkelvoudige en samengestelde zinnen

Nevenschikkende en onderschikkende bijzinnen
Betrekkelijke bijzinnen met *qui, que, dont, où, ce qui, ce que, ce dont*
Voorwaardelijke zinnen: *si + indicatif présent, si + indicatif imparfait, si + indicatif plus-que-parfait*
Indirecte vraag en rede

Actieve en passieve zinnen

Congruentie
(*Accord*)

Onderwerp - persoonsvorm (*accord du verbe avec le sujet*)
Zelfstandig naamwoord/voornaamwoord - bijvoeglijk naamwoord
(*accord de l'adjectif avec le substantif/pronom*)
Voltooid deelwoord met *être* en *avoir*
(*accord du participe passé*)

Gebruik van wijzen

Na frequente voegwoorden en werkwoorden (gevoel, noodzaak, wil)
Bijv. *avant que (+ subjonctif), après que (+ indicatif), il m'a dit que (+ indicatif), je suis content que (+ subjonctif), il faut que (+ subjonctif), je voudrais que (+ subjonctif)*

Zinsdelen

Onderwerp (*sujet*)
Persoonsvorm (*verbe conjugué*)
Lijgend voorwerp (*COD*)
Meewerkend voorwerp (*COI*)

De handboeken, websites en apps die we opsommen op het einde van de vakfiche geven je een goed beeld van de grammatica die je moet beheersen.

Wat moet je kunnen?

Lezen en luisteren

- Je bepaalt het **onderwerp** van een tekst: je zegt in 1 of enkele woorden waarover een tekst gaat.
Voorbeeld: de klimaatverandering
- Je bepaalt de **hoofdgedachte** van een tekst: je zegt in een zin wat de belangrijkste boodschap van een tekst is.
Voorbeeld: de klimaatverandering bedreigt sommige diersoorten met uitsterven.
- Je bepaalt de **hoofdpunten** van een tekst: dat zijn alle inhoudelijke elementen die de hoofdgedachte ondersteunen.
Voorbeeld:
 - de oorzaken van klimaatopwarming
 - de gevolgen voor dieren
 - toekomstverwachtingen
- Je selecteert de **informatie** die je nodig hebt.
Voorbeeld: je haalt uit de tekst welke dieren met uitsterven worden bedreigd.
- Je herkent **tekstverbanden**.
Voorbeeld: je bepaalt wat de functie is van alinea 3 ten opzichte van alinea 2 (oorzaak, gevolg, toelichting, verklaring, tegenstelling, vergelijking, weerlegging ...).
- Je geeft **overeenkomsten** en **verschillen** aan tussen je eigen **cultuur** en culturen waarin Frans gesproken wordt.
Op het examen zal je teksten krijgen waarin bepaalde socioculturele aspecten belicht worden zoals het dagelijkse leven, de leefomstandigheden, gewoontes, sociale verhoudingen, waarden en normen, lichaamstaal en sociale conventies.
Voorbeelden: je merkt op dat in Frankrijk veel belang wordt gehecht aan cultuur en literatuur. Je begrijpt uit een tekst dat het Franse schoolsysteem verschilt van dat in België.

Deze soorten lees- en luisterteksten moet je kunnen begrijpen:

Informatieve teksten: teksten die je informatie geven over een bepaald onderwerp
Voorbeelden: een krantenartikel, een documentaire, een interview, een nieuwsitem, een aankondiging

Persuasieve teksten: teksten die je proberen te overtuigen of te beïnvloeden
Voorbeelden: een reclamefilmpje, een campagne tegen te snel rijden

Opiniërende teksten: teksten waarin iemand zijn mening geeft
Voorbeelden: een recensie van een boek, een hotelbeoordeling op een online platform, een reactie op sociale media

Prescriptieve teksten: teksten die je uitleggen wat of hoe je iets moet doen
Voorbeelden: een recept, een bijsluiter, een instructiefilmpje op YouTube, een gebruiksaanwijzing

Argumentatieve teksten: teksten waarin argumenten worden aangevoerd ter ondersteuning van een stelling of standpunt
Voorbeelden: pamflet, betoog, essay, discussie, debat

Narratieve teksten: teksten die feiten en gebeurtenissen weergeven op een verhalende manier
Voorbeelden: een videoblog, een reisverslag, een podcast, een getuigenis

Litteraire teksten: teksten met een esthetische waarde die vaak inspelen op emoties
Voorbeelden: een lied, een gedicht, een cartoon, een strip, een kortverhaal, een fragment uit een roman

Voor het examen Frans moet je teksten kunnen begrijpen en analyseren. Analyseren betekent dat je informatie niet altijd letterlijk in de tekst terugvindt en dat je verbanden moet leggen tussen verschillende delen van een tekst of tussen verschillende teksten.

Strategieën

Strategieën kunnen je helpen om succesvol te communiceren. Je kan bij **lezen** en **luisteren** deze strategieën gebruiken:

- Stel jezelf enkele vragen: **wat** weet ik al over het onderwerp? **Waarover** zou de tekst kunnen gaan?
- Gebruik het communicatiemodel: **van wie** is de tekst? **Waarom** heeft de spreker of schrijver de tekst gemaakt? **Voor wie** is de tekst bedoeld?
- Maak gebruik van de visuele **hulpmiddelen** die een tekst biedt, zoals de titel en tussentitels, benadrukte woorden, een foto, een tekening of grafiek bij een leestekst, of beelden bij een videofragment.
- Let op **structuuraanduiders**. Dat zijn **verwijswoorden** zoals persoonlijke voornaamwoorden (bijv. *ils*, *y*) en **signaalwoorden** (bijv. *d'abord*, *puis*, *par contre*). Die signaalwoorden helpen je om de gedachtegang van een tekst te reconstrueren.

- Maak een onderscheid tussen **hoofd- en bijzaken**.
- Leid de **betekenis van onbekende woorden en zinnen af** uit de context, je voorkennis of de manier waarop een woord is gevormd. Soms kan je ook gebruikmaken van je kennis van je moedertaal of van andere vreemde talen.
- Bepaal of de betekenis van een woord dat je niet kent echt belangrijk is. Zoek onbekende woorden die echt noodzakelijk zijn om de tekst te begrijpen op in een digitaal **woordenboek**. Je vindt het woordenboek dat je kan gebruiken op onze website: [Voorbereiden op je examen bij de Examencommissie secundair onderwijs | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/examencommissie-secundair-onderwijs/voorbereiding).

Informatie over het examen

Zo ziet het examen eruit

Je legt het examen af in het examencentrum in Brussel. Het examen duurt 120 minuten.

Er zijn verschillende vraagtypes: invulvragen, sleepvragen, dropdownvragen, meerkeuzevragen ... Elk vraagtype heeft een eigen instructiezin, die aangeeft wat je precies moet doen.

Bij de meeste opdrachten horen prenten, foto's, stukjes tekst ... Wat je met deze bronnen moet doen, staat duidelijk aangegeven in de opdracht.

Tijdens het examen mag je gebruikmaken van spellingscontrole en een eenvoudig woordenboek. We raden je aan om thuis te oefenen met deze hulpmiddelen. Je vindt op de website ook een oefenexamen waarmee je de verschillende vraagtypes kan inoefenen. Uiteraard is dit geen echt examen: de bedoeling is dat je de techniek van de digitale vraagtypes in de vingers krijgt. Alle info om je voor te bereiden vind je op onze website: www.vlaanderen.be/examencommissie-secundair-onderwijs/voorbereiding.

Dit neem je mee

Je identiteitskaart of een geldig alternatief. In het examenreglement vind je wat geldige alternatieven zijn.

Je laat al je persoonlijke spullen achter in een locker in de onthaalruimte.

Als je een gsm/smartphone of smartwatch, maar ook cursusmateriaal of samenvattingen bij je hebt in de examenruimte beschouwen we dit als examenfraude.

Dit krijg je van ons

Je krijgt van ons het materiaal dat je nodig hebt om je examen te maken:

- een balpen en kladpapier
- hoofdtelefoon

In je examen zitten links naar de websites die je mag gebruiken tijdens je examen, zoals het digitale woordenboek en de spellingscontrole.

Zo verloopt het examen

Je meldt je aan bij de balie met je identiteitskaart of een geldig alternatief.

In het examenlokaal zelf mag je geen persoonlijke spullen bij je hebben. Na je aanmelding aan het onthaal berg je daarom je jas, je tas of rugzak én je gsm op in een locker.

Je leest de instructies op de examencomputer en tikt de code van de examensticker in om je examen te starten.

Als je klaar bent, sluit je je examen af met de knop beëindigen. Dat kan ten vroegste 15 minuten na de start van het examen. Geef je kladblad af aan de toezichter.

Zo beoordelen we je examen

Er is geen giscorrectie.

Onderdeel	Gewicht
Lezen	50%
Luisteren	50%

Met deze leermaterialen kan je studeren

De Examencommissie stelt geen studiematerialen ter beschikking. Je kan studiemateriaal kopen in een (online) boekhandel of ontlenen en raadplegen in een bibliotheek. De bibliotheken van de lerarenopleiding aan de universiteit of de hogeschool bieden heel wat leermiddelen aan.

We hebben voor jou een selectie gemaakt van interessante boeken, websites en ander materiaal. Uiteraard mag je ook ander studiemateriaal gebruiken.

Let op! Mogelijk is bepaald studiemateriaal niet langer verkrijgbaar of zijn de meest recente werken nog niet opgenomen. Ook websites veranderen soms van naam of worden aangepast. Als je niet op de juiste website terechtkomt, kan je die proberen te vinden via een goede zoekmachine.

Leerboeken en methodes

Methode/grammatica/woordenschat	Uitgeverij	Gegevens
C'est parti! 5 C'est parti! 6	Van In	https://www.vanin.be/methodes/secundair-onderwijs/frans/c-est-parti/
Coup de coeur 5 Coup de coeur 6 (Opgelet ! Neem het leerwerkboek voor DO/DG)	Plantyn	https://www.plantyn.com/secundair-onderwijs/frans/coup-de-coeur
Nouveau Quartier français 5 Nouveau Quartier français 6	Pelckmans	https://www.pelckmans.be/onderwijsniveaus/secundair-onderwijs/frans/nouveau-quartier-francais.html
GramAction VocAction	Pelckmans	https://www.pelckmans.be/onderwijsniveaus/secundair-onderwijs/frans.html
Vocabulaire 2000 Edition révisée	Plantyn	https://www.plantyn.com/nl-BE/webshop/product/vocabulaire-2000-edition-revisee-9789030140207
Miquel, C., Vocabulaire progressif du français niveau intermédiaire (A2/B1) Miquel, C., Vocabulaire progressif du français niveau intermédiaire, corrigés.	Clé International	ISBN 9782090381283 ISBN 9782090381290

Websites

Website	Hoe kan deze site je helpen? Wat vind je hier?
https://concours.olyfran.org/nl	Website van de taalwedstrijd Olyfran. Hier kan je testen hoe je in bepaalde taalsituaties kan reageren. Ook je grammatica- en woordenschatkennis komen aan bod.
https://leconjugueur.lefigaro.fr/ www.verbuga.eu/Mise/Mise.html	Websites om de vervoegingen in te oefenen.
https://apprendre.tv5monde.com/fr/apprendre-francais/tester-son-niveau https://testfr.azurlingua.net/ https://francaisfacile.rfi.fr/fr/tester-son-niveau/	Websites die je helpen in te schatten welk niveau van het ERK je globaal haalt. Let op: je score op zelftests helpt je je kennis in te schatten, maar biedt geen garantie op slagen voor de Examencommissie.
https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire https://francaisfacile.rfi.fr/fr/ https://fr.ver-taal.com/ https://gabfle.blogspot.com/ https://actufle.univ-lille.fr/ https://francebienvenue1.fr/	Websites die je toelaten je luistervaardigheid te oefenen. Luisteroefeningen, authentieke dialogen, videoreportages... Vaak oefeningen met autocorrectie. Let op: deze oefeningen helpen je je kennis uit te breiden, maar bieden geen garantie op slagen voor de Examencommissie.
https://langue-francaise.tv5monde.com/ (klik op 'langue française') https://www.lepointdufle.net/p/apprendre_le_francais.htm https://www.podcastfrancaisfacile.com/	Websites om verschillende vaardigheden te oefenen. Let op: deze oefeningen helpen je je kennis uit te breiden, maar bieden geen garantie op slagen voor de Examencommissie.

https://lepetitscribe.com/category/niveaux/b1/	
www.geoado.com https://www.20minutes.fr	Door regelmatig te lezen kan je jezelf verrijken en versterk je je taalbeheersing. Bovendien verruim je je blik op het Franstalige cultuurgebied. Daardoor zal je doeltreffender kunnen communiceren met Franstaligen.

Andere

Apps/YouTube-kanalen	Extra informatie
https://www.babbel.com/	Bestaat nog niet in het Nederlands, er wordt vertrokken vanuit het Engels. Vertrekt van beelden. Naarmate je vordert, krijg je ook grammaticale tips en tips over zinsstructuren.
https://nl-nl.duolingo.com/	Gratis app, maar bevat wel advertenties. Je moet een profiel aanmaken als je je vorderingen wil bijhouden. Werkt met levels, zoals games. Er bestaat ook een plusversie waarvoor je betaalt.
https://www.memrise.com/nl/	Vertrekt vanuit het Nederlands. Zowel gratis versie met advertenties als betalende versie. Minder gestructureerd dan Duolingo. De app zet erg in op herhaling.
https://www.reverso.net/	App met woordenboekfunctie. Je krijgt een hele reeks mogelijke vertalingen met context en voorbeeldzinnen, en je kan al je opgezochte woorden opslaan. Daarna kan je een lijstje van die termen inoefenen via de studeerfunctie.
French verb master	Een handige app om de Franse werkwoorden te oefenen.

https://quizlet.com/be	Zeer handig om woordenschat in te oefenen. Je kan zelf woordenlijsten creëren, maar je kan ook bestaande woordenlijsten opzoeken en inoefenen.
https://languatalk.com	Door AI aangedreven taalverwervingsapp (gespreksoefenervaring). Voorlopig kan je gratis een account aanmaken.
AI-taaldocent - Talkpal	Talkpal is een GPT-gestuurde AI-taaldocent om je spreek-, luister-, schrijf- en uitspraakvaardigheden te verbeteren. Gratis gedurende een proefperiode. Schrijf je op tijd uit wanneer je geen betalend lidmaatschap wil!
Français avec Pierre https://Youtube.com/channel/UCVgW9ZQaGBk6fsiPgE2mYDg https://youtube.com/playlist?list=PLcoQWYFpRIxjqHAr-WgPu6C0whuKH8tk7	Abonneer je op het YouTube-kanaal. Pierre is een leraar Frans die samen met zijn echtgenote filmpjes maakt over allerlei onderwerpen. Via deze tweede link vind je zijn grammaticalessen.
JKL - le français à portée de main https://www.youtube.com/watch?v=Ldg1GbOvxPM	Kies een les van niveau B1.
Français authentique https://youtube.com/user/francaisauthentique/videos	Allerlei interessante tips om Frans te leren (spreken).
Parlez-vous French ? https://youtube.com/channel/UC5E3cis5nJyfuiU5_bzvlwg?app=desktop&cbrd=1	Ook op dit kanaal kan je je abonneren. Veel uitleg over grammaticale moeilijkheden in het Frans.
Nu beter Frans https://www.nubeterfrans.nl/	Elke werkdag krijg je een test met 4 meerkeuzevragen om je kennis van het Frans te testen én te verbeteren. Kies niveau 2.